



חושבים על ליהוי קשרי התאמה וצל קשרים אחרים... ד"ר עדי בן-דוד

1. הביאו דוגמאות מחיי היום-יום למקרים שבהם מתקיים קשר של התאמה בין רכיבים*:



2. הסבירו מדוע מתקיימים קשרי התאמה במקרים שהצגתם?

כל קבוצה תציג בפני הכיתה דוגמה אחת לקשר של התאמה ותסביר מדוע מתקיים קשר של התאמה במקרה זה.



3. התבוננו בתמונה שלפניכם והשיבו על השאלות:



תמונה 1

3א. באיזה כלי תבחרו למזוג מרק? הסבירו את בחירתכם.

3ב. באיזה כלי תבחרו להפוך שניצל או חביתה? הסבירו את בחירתכם.

3ג. האם תנסו למזוג מרק בכלי מספר 7 או להפוך שניצל בכלי מספר 5? נמקו את

תשובתכם.

* רכיבים עשויים להיות: חפצים, רעיונות, תופעות, מצבים, מושגים, תהליכים וכו'.



ד3. חשבו והסבירו על מה התבססו בחירותכם בסעיפים א-ג?

ה3. שערו מדוע ידיות הכלים עשויות מעץ ולא ממתכת כמו שאר הכלי?

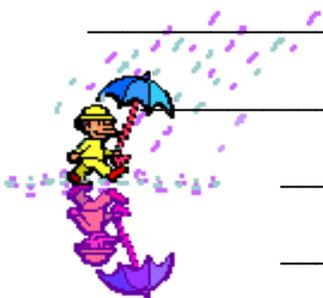
ו3. בין אלו רכיבים (דברים) מתקיימים הקשרים שזיהיתם בתמונה 1?

4. האם תמיד מתקיימים קשרי התאמה בין רכיבים? נמקו תשובתכם.



5. הביאו דוגמאות מחיי היום-יום לסוגי קשרים אחרים (לא קשרי התאמה)

המתקיימים בין רכיבים והסבירו אותם:





חושבים על מה שלמדנו....

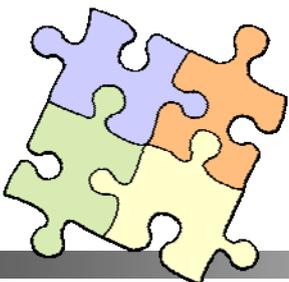
זיהוי רכיבים וקשרים

מתי לזהות רכיבים וקשרים (לנתח)? באילו מקרים?

למה לזהות רכיבים וקשרים? מה היתרונות?



איך לזהות רכיבים וקשרים?





זיהוי רכיבים וקשרים - מחנה

ד"ר עדי בן-דוד

באסטרטגיית זו מנתחים מידע. כלומר, מזהים את הרכיבים ואת הקשרים בתוך המידע, במטרה להפיק ממנו משמעות, להבין אותו לעומק וליצור בסיס להסקת מסקנות ולהערכה. הרכיבים במידע עשויים להיות: חפצים, רעיונות, מצבים, תופעות, מושגים, תהליכים וכיו"ב. הקשרים במידע עשויים להיות מסוגים שונים:

 קשרי התאמה, ניגוד, השלמה, פירוט, הכללה, זמן, היררכיה, סיבה ותוצאה, טענה ונימוק, תוצאה ומסקנה וכיו"ב. חשוב לציין! זיהוי הרכיבים שבמידע ללא הבנת הקשרים שבניהם אינו מהווה ניתוח ואינו מוגדר כאסטרטגיית חשיבה מסדר גבוה.

יחידה זו נועדה להבנות ידע על אודות אסטרטגיית זיהוי רכיבים וקשרים (ידע מטה-אסטרטגי מל"א - מתי, למה ואיך להשתמש באסטרטגיה). את היחידה ניתן לשלב בכל פעילות לימודית בה תלמידים נדרשים לנתח, כלומר, לזהות רכיבים וקשרים בתוך מידע נתון. המידע יכול להיות: מאמר, סיפור, תופעה, מערכת, יצירת אומנות, תהליך, וכיו"ב. היחידה נועדה ליצור גירוי ראשוני ולהוביל לדיון באסטרטגיה. ניתן להרחיב ולהעמיק בדוגמאות ובהקשרים בהתאם לשכבת הגיל. לאחר הבניית הידע על אודות האסטרטגיה, חשוב לחזור לפעילות הלימודית ממנה יצאנו, ליישם את האסטרטגיה באותה פעילות ולדון בשינוי שחל אצלנו בעקבות הלמידה. כלומר, להעלות למודעות את השינוי שחל בחשיבה שלנו בעקבות הבניית הידע על זיהוי רכיבים וקשרים. כמו כן, חשוב ליישם את האסטרטגיה בהקשרים שונים (בנושאים אחרים במסגרת שיעורי מדעים - העברה קרובה) ובתחומי דעת אחרים (היסטוריה, גיאוגרפיה וכו' - העברה רחוקה) תוך שיתוף פעולה עם מורים מתחומי דעת שונים.

מודל להוראה מפורשת של ידע מטה-אסטרטגי מל"א

